

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В.Н. КАРАЗІНА

Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
з дисципліни

«МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ»

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
спеціальність	242 «Туризм»
освітньо-професійна програма	Міжнародний туристичний бізнес
вид дисципліни	обов'язкова
факультет	міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Укладач:

професор кафедри туристичного бізнесу та країнознавства,
доктор економічних наук Баранова В.В.

I. Навчальний контент

Тема № 1. Система міжнародних фінансів

Сутність та елементи міжнародних фінансів. Предмет та функції міжнародних фінансів. Поняття міжнародних фінансів як сукупність його основних складових елементів: світове фінансове середовище, міжнародні фінансові ринки, міжнародна банківська справа, фінанси міжнародних корпорацій, міжнародне портфельне інвестування.

Генезис міжнародних фінансів від античності через середньовіччя до сучасності. Тенденції розвитку міжнародних фінансів в 21 ст. Класифікації видів фінансових операцій на міжнародних ринках.

Суб'єкти міжнародних фінансів. Міжнародні фінансові організації.

Тема № 2. Еволюція світової валютної системи

Поняття валютної системи. Світова валютна система, її еволюція. Формування європейської валютної системи.

Валюта. Види валют. Конвертованість валют. Ціна (курс) валюти. Валютний кошик. Види валютних курсів. Валютні резерви. Фактори, що впливають на формування валютного курсу. Класифікація факторів впливу на розмір валютного курсу. Вплив на валютний курс активного платіжного та пасивного платіжного балансу.

Національна валютна система України. Ринкове регулювання та державне регулювання валютного курсу. Офіційні валютні інтервенції. Протекціоністські міри держави. Вплив валютних курсів на зовнішню торгівлю. Напрями валютної політики України.

Тема № 3. Міжнародні валютні ринки та валютні операції

Поняття валютного ринку. Передумови створення сучасних валютних ринків та їх особливості. Функції, основний товар та суб'єкти валютних ринків.

Структура міжнародного валютного ринку. Учасники валютного ринку. Валютні операції, їх класифікація. Поняття та види валютних позицій. Ф'ючерсні операції. Арбітражні валютні операції. Валютні операції «своп».

Сучасні тенденції розвитку валютного ринку.

Тема № 4. Євrorинок: формування та особливості функціонування

Євровалютний ринок: сутність та основні характеристики. Єврооблігаційні позики. Учасники та інструменти ринку євровалют. Євровалютні депозитні інструменти. Євровалютні кредитні інструменти. Євровалютне кредитування. Синдиковані кредити. Процедура організації синдикованого займу. Єврооблігації (євробонди) та їх класифікація. Організація випуску єврооблігацій. Особливості емісії та розміщення єврооблігацій. Фактори росту ринку єврооблігацій. Організації, що регулюють ринок єврооблігацій. Деривативи та їх види. Організація ринків деривативів.

Тема № 5. Ринок міжнародних інвестицій

Роль іноземних міжнародних інвестицій. Класифікація іноземних інвестицій: прямі інвестиції, портфельні інвестиції, та інші інвестиції (торговельні кредити,

банківські позики, лізинг, придбання валюти та розміщення цих коштів на депозитах тощо).

Поняття та структура міжнародного ринку цінних паперів. Валютна структура ринку цінних паперів. Основні напрямки розвитку міжнародного ринку цінних паперів. Особливості функціонування глобальних, міжнародних, регіональних ринків цінних паперів.

Міжнародні ринки облігацій. Сутність та види міжнародних облігацій. Учасники ринку міжнародних облігацій. Оцінка та рейтинг на ринку міжнародних облігацій. Основні інструменти ринку єврооблігацій. Розвиток ринку єврооблігацій. Ринки глобальних облігацій.

Міжнародний ринок акцій. Сутність та види акцій. Ринок міжнародних акцій. Іноземні акції та євроакції. Загальна характеристика депозитарних розписок. Переваги фінансування та інвестування через механізм депозитарних розписок. Міжнародні та світові індекси акцій.

Ринок похідних фінансових інструментів. сутність та види деривативів. Фючерси. Опціони. Свопи. Синтетичні похідні цінні папери. сучасний стан ринку деривативів.

Тема № 6. Міжнародний кредитний ринок

Форми та види міжнародного кредитування. класифікація міжнародного кредиту. Світовий кредитний ринок (СКР): сутність, структура. Тенденції розвитку СКР. Міжнародний кредит та його функції.

Вартість кредиту. Фактори формування різниці в процентних ставках. Договірні, додаткові та приховані елементи вартості кредиту. Фіксована і плаваюча процента ставка. Динаміка змін відсоткових ставок центральних банків світу. Джерела ресурсів євровалютного ринку. Дефолт.

Факторингові операції: сутність та види. Механізм міжнародного факторингу. Факторинг: двохфакторний (взаємний), прямий імпортерний, прямий експортерний. Форфейтинг: переваги та недоліки. Механізм міжнародного форфейтингу. Порівняльна характеристика факторингу і форфейтингу.

Сутність та форми лізингу. Розвиток міжнародного лізингу.

Тема № 7. Транснаціональні корпорації в світовій фінансовій системі

Поняття транснаціональних корпорацій і їх ролі в світовій фінансовій системі. Класифікація ТНК. Види організаційної структури ТНК: функціональна, регіональна, матрична, дивізійна. Вибір форми зарубіжного підрозділу.

Управління міжнародними фінансовими потоками в ТНК. Централізоване і децентралізоване фінансове управління ТНК, його переваги і недоліки при управлінні. Функції фінансових менеджерів ТНК з управління міжнародними фінансовими потоками.

Короткострокові активи міжнародних корпорацій і управління ними. Управління валютними потоками та короткострокові кредити ТНК. Внутрішньокорпоративне кредитування ТНК. Банківське кредитування транснаціональних корпорацій. Фінансування ТНК з використання

комерційних паперів. Довгострокові інвестиції міжнародних корпорацій. Міжнародні портфельні інвестиції. Управління валютними ризиками ТНК. Оподаткування в міжнародній фінансовій діяльності ТНК. Міжнародні офшорні центри або податкові гавані.

Тема № 8. Платіжний баланс та міжнародні розрахунки

Поняття платіжного балансу, його структура. Рахунок поточних операцій. Рахунок операцій з капіталом та фінансовими інструментами. Аналіз та оцінка структури та динаміки платіжного балансу.

Концепція платіжного балансу. Методичні підходи щодо побудови платіжного балансу країни та визначення його сальдо. Економічна рівновага платіжного балансу.

Міжнародні платіжні системи. Поняття та структура міжнародної платіжної системи: система банківських повідомлень, система банківських розрахунків. Класифікація міжнародних платіжних систем. Порівняльна характеристика роздрібних та оптових міжнародних платіжних систем. Фінансові послуги міжнародних платіжних систем: інтернет-банкінг, інтернет-трейдинг та інтернет-страхування. Світова міжбанківська система SWIFT. Поняття і еволюція системи SWIFT. Функції та можливості системи SWIFT; SWIFT для фінансових та економічних зовнішніх контактів. Переваги і недоліками SWIFT для користувачів.

Транс'європейська міжбанківська система TARGET. Цілі системи TARGET, типи платіжних операцій. Основні принципи формування і функціонування єдиної платіжної системи TARGET. Схема функціонування платіжної системи TARGET. Тенденцій розвитку систем міжнародних електронних платежів.

Тема № 9. Міжнародні валютно-фінансові інституції та економічні організації

Міжнародні фінансові потоки та світові фінансові центри. Світові фінансові центри: загальна характеристика та умови формування. Фінансові центри розвинутих країн та країн, що розвиваються. Перспективи розвитку фінансових центрів у контексті європейської інтеграції. Світові фінансові центри як фундамент світової фінансової системи. Офшорні зони.

Роль міжнародних фінансових організацій у регулюванні зовнішнього боргу. Паризький клуб. Лондонський клуб. Міжнародний валютний фонд (МВФ). Група Світового банку: Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР), Міжнародна фінансова корпорація (МФК), Міжнародна асоціація розвитку (МАР), Багатостороннє агентство з гарантій інвестицій (БАЛ) та Центр із врегулювання інвестиційних суперечок (МЦВІС).

Тема № 10. Глобалізації світового фінансового середовища. Світові фінансові кризи

Сутність глобалізації. Вплив глобалізації на міжнародний фінансовий ринок. Поняття фінансової глобалізації, основні етапи, форми. Особливості сучасної фінансової глобалізації. Показники фінансової глобалізації, її ієрархічність:

світовий рівень, глобалізація на рівні країни, галузі, підприємства. Наслідки глобалізації для країн та регіонів.

Світові фінансові кризи. Сутність світової фінансової кризи, основні риси та показники. Фактори розвитку фінансової кризи. Особливості та негативні наслідки сучасних світових фінансових криз. Форми подолання фінансової кризи і наслідки.

Тема № 11. Участь та місце України у світовому фінансовому ринку

Кредитні відносини України. Кредитування міжнародними фінансовими організаціями. Форми міжнародного кредитування. Платіжний баланс і зовнішній борг України. Формування зовнішнього боргу України: структура та тенденції. Характерні ознаки еволюції державного зовнішнього боргу України.

Динаміка валютного курсу гривні. Реальний ефективний обмінний курс. Міжнародні резерви України. Пряме іноземне інвестування як рушій інтеграції України в міжнародну фінансову систему. Україна і міжнародні валютно-фінансові організації. Співробітництво НБУ з міжнародними фінансовими організаціями.

Україна на міжнародних ринках позичкового капіталу.

Рекомендоване методичне забезпечення

Основна література

1. Боринець С.Я. Міжнародні фінанси: Підручник / С.Я. Боринець – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2006. – 494с.
2. Бутук О.І. Валютно-фінансові відносини: Навч. посібник / О.І. Бутук – К.: Знання, 2006. – 349с.
3. Д'якова І.І. Міжнародні фінанси / І.І. Д'якова, Ф.О. Журава, М.І. Макаренко. – К.: КНЕУ, 2013. – 548 с.
4. Князь С.В. Міжнародні фінанси / С.В. Князь. – Львів: Вид. Львівської політехніки, 2013. – 364 с.
5. Козак Ю.Г. Міжнародні фінанси: Навчальний посібник. Вид 3-тє перероб. і доповнено / Ю.Г. Козак, Н.С. Логвинова – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 640 с.
6. Макаренко М.І. Міжнародні фінанси: Навчальний посібник / М.І. Макаренко – К.: 2013. – 548 с.
7. Міжнародні фінанси: Навч. посіб. / В.І. Оспіщев, О.П. Близнюк – К.: Знання. – 2006. – 335 с.
8. Міжнародні фінанси: навч. посіб. для студ., які навчаються за спеціальністю 051 «Економіка», спеціалізацією «Міжнародна економіка» за денною формою навчання / І.М. Грінько; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 109 с.
9. Фінанси: курс для фінансистів. Підручник. / За ред. д.е.н., проф. Буряка П.Ю., д.е.н., проф. Жихор О.Б. – К.: «Хай-Тек Прес», 2010. – 528 с.
10. Фінансово-економічна грамотність: Підручник: у 2 частинах. Частина 1.: Основи національної економіки, економіки регіонів та фінансової системи України./ авт. кол.; за редакцією д-ра екон. наук, проф. Жихор О.Б., д-ра екон. наук,

проф. Димченко О.В. – Київ: Видавничий дім «Кондор», 2017. – 1024 с. (Тема 12: Страхування як складова фінансової системи України та його розвиток – С. 529-585) (Тема 13: Фінанси суб'єктів господарювання – С. 586-635) (Тема 17: Основи підприємницької діяльності – С. 808-870).

11. Фінансово-економічна грамотність: Підручник: [у 2 частинах].– Ч. 2: Банківська система України, загальні поняття про облік, аудит та економічний аналіз в умовах ринкової економіки / за ред. д-ра екон. наук, проф. О. Б. Жихор. – К.: Видавничий дім «КОНДОР», 2018. – 440 с. (Тема 4: Основні види фінансових послуг – С. 122-160).

12. Фінансове забезпечення регіонального розвитку в умовах децентралізаційних та євроінтеграційних процесів: колективна монографія / за заг. ред. д.е.н., доц. Варцаби В.І. – Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. – 432 с. (Розділ 1. пп. 1.2.: Фінансове забезпечення розвитку регіонів: теоретичні засади та аналіз в умовах децентралізаційних процесів – С. 24-35).

13. Baranova V., Deineko Z., Zeleniy O., Bielcheva G., Lyashenko V. Wavelet Coherence as a Tool for Studying of Economic Dynamics in Infocommunication Systems // International Scientific-Practical Conference «Problems of Infocommunications. Science and Technology «PIC S&T'2019» (Ukraine, Kyiv, 08-11 October 2019). – 2019. – pp. 336-340. (*Scopus*)

14. Syed Khalid Mustafa, M. Ayaz Ahmad, Valeria Baranova, Zhanna Deineko, Vyacheslav Lyashenko, Atif Abdulwahab A. Oyouni. Using wavelet analysis to assess the impact of COVID-19 on changes in the price of basic energy resources // International Journal of Emerging Trends in Engineering Research. – Volume 8. No. 7. – July 2020. – pp. 2907-2912. (*Scopus*)

Допоміжна література

1. Баранова В.В. Ризики валютного ринку в оцінці економічної безпеки народного господарства (дані вейвлет аналізу) // Науковий журнал «Вісник Одеського національного університету» – 2019. – Том 24. – Вип. 1 (74). – С. 137-141.

2. Баранова В.В. Підходи до визначення адаптивності фінансового ринку до змін функціонування національної економіки // Науковий журнал «Причорноморські економічні студії». – 2018. – Вип. 25. – С. 237-240.

3. Баранова В.В. Методична база оцінювання функціонування фінансового ринку в умовах розвитку національної економіки // Науковий журнал «Причорноморські економічні студії». – 2018. – Вип. 27(1). – С. 187-193.

4. Баранова В.В. Фінансовий ринок та його функції в національному господарстві // Вісник Одеського національного університету імені В.І. Мечникова. – 2018. – Т. 23. Вип. 6(71). – С. 210-215.

5. Баранова В.В. Методологія аналізу функціонування банківського сегменту економіки з погляду оцінки економічної безпеки народного господарства

// Науковий журнал «Причорноморські економічні студії» – 2016. – Вип.4. – С. 137-142.

6. Баранова В.В. Ефективність страхового ринку як складова оцінки економічної безпеки народного господарства // Науковий журнал «Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії» – 2016. – Вип.5 (05). Ч.2. – С. 149-153.

7. Сергієнко О.А., Баранова В.В., Шеянова Е.Д. Удосконалення інструментарію оцінки та аналізу підприємницької діяльності туристичного підприємства // Інфраструктура ринку. – 2019. – № 38. – С. 214-222.

8. Сіденко В. Модифікація світової економіки під впливом новітніх факторів глобальної трансформаційної кризи / В. Сіденко // Економіка України. – 2012. – № 5. – С. 18-31.

9. Prognostication and planning of economic development: microeconomic and macroeconomic levels: колективна монографія / Multi-authored monograph edited by J. Žukovskis, K. Shaposhnykov – Vol. 2. – Lithuania: Publishing House «Baltija Publishing», 2019. – 408 p. (*Фінансові технології підтримки розвитку підприємництва: аналіз і моделювання динаміки* – С. 770-787).

10. Modern Approaches to Knowledge Management Development: collective monograph. Ljubljana School of Business – Ljubljana, Slovenia, 2020. – 541 p. (*Applied aspects of proactive modeling of innovative-investment processes of complex hierarchical systems: enterprise-region-state*) – pp. 147-161).

11. Vyacheslav Lyashenko, Valeria Baranova, Tetyana Novikova. Comparative Assessment the Dynamics of Stock Indices in France, Germany, Italy and Great Britain // International Journal of Academic Accounting, Finance & Management Research – Vol.5 – Issues 11. – November – 2021, Pages: 1-7

12. Oleg Vasiurenko, Vyacheslav Lyashenko, Valeria Baranova, Zhanna Deineko. Spatial-Temporal Analysis the Dynamics of Changes on the Foreign Exchange Market: an Empirical Estimates from Ukraine // Journal of Asian Multicultural Research for Economy and Management Study – Vol. 1 – No. 2, 2020 (page 001-006)

13. Valeria Baranova, Olena Sergienko, Svitlana Stepurina, Vyacheslav Lyashenko. Price Environment for Gold and Silver in the Context of the Development of COVID-19 // Journal of Asian Multicultural Research for Economy and Management Study – Vol. 1 – No. 2, 2020 (page 025-032).

14. Valeria Baranova, Hryhorii Kots, Rami Matarneh, Vyacheslav Lyashenko. Stochastic Frontier Analysis as a Tool for Evaluating the Effectiveness of Banks Lending To the Real Economic Sectors in Ukraine // Account and Financial Management Journal, 2016, Volume 1, Issue 8 Dec., 487-496.

15. Baranova V., Deineko Z., Zeleniy O., Lyashenko V. Stochastic Frontier Analysis and Wavelet Ideology in the Study of Emergence of Threats in the Financial Markets (Infocommunication Aspect of Economic Security) // International Scientific-Practical Conference «Problems of Infocommunications. Science and Technology «PIC S&T'2019» (Ukraine, Kyiv, 08-11 October 2019). – 2019. – pp. 341-344. (**Scopus**)

**Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції,
інше методичне забезпечення**

1. <http://www.minfin.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства фінансів України
2. <http://www.ukrstat.gov.ua> – офіційний сайт Державного комітету статистики України
3. <http://www.sdfm.gov.ua> – офіційний сайт Державного комітету фінансового моніторингу України
4. <http://www.dfp.gov.ua> – офіційний сайт Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг
5. <http://www.ssmc.gov.ua> – офіційний сайт Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку
6. <http://www.bank.gov.ua> – офіційний сайт Національного банку України
7. www.worldbank.org – офіційний сайт Світового Банку
8. <http://www.worldbank.org.ua> – представництво Світового банку в Україні
9. www.ukraine-eu.mfa.gov.ua – сайт співпраці України та ЄС
10. <http://www.me.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства економічного розвитку та торгівлі України
11. <http://www.nbu.gov.ua/> – офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського

Міжнародні фінансові організації

1. Азіатський банк розвитку - <http://www.adb.org>
2. Банк міжнародних розрахунків - <http://www.bis.org>
3. Європейський банк реконструкції і розвитку - <http://www.ebrd.com>
4. Європейський інвестиційний банк - <http://www.eib.org>
5. Європейський центральний банк –
<http://www.ecb.int/home/html/index.en.html>
6. Міжнародна фінансова корпорація - <http://www.ifc.org>
7. Міжнародний валютний фонд - <http://www.imf.org>

II. Плани практичних (семінарських) занять, завдання для лабораторних робіт, самостійної роботи

Дистанційний курс: Баранова В.В. Міжнародні фінанси: дистанційний курс.
Режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5331>

Зміст практичних (семінарських) занять та самостійної роботи

Тема 1. Система міжнародних фінансів:

- світове фінансове середовище та його взаємозв'язок зі світовим економічним середовищем;
- чинники становлення та розвитку міжнародних фінансів;
- суб'єкти міжнародних фінансів та їх характеристика;
- глобалізація фінансового ринку і фінансова революція;
- підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.

Тема 2. Еволюція світової валютної системи:

- класифікація валют. Міжнародні розрахункові грошові одиниці;
- теорії регулювання валютного курсу;
- конвертованість валют. Валютний паритет;
- валютний курс та його функції. Чинники, що впливають на валютний курс;
- валютні блоки та зони;
- підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.

Тема 3. Міжнародні валютні ринки та валютні операції:

- структура валютного ринку;
- обсяги ринку та його розвиток країни (країну здобувач обирає самостійно);
- спот-ринок країни (країну здобувач обирає самостійно) та його звичаї;
- валютні операції своп країни (країну здобувач обирає самостійно);
- строковий валютний ринок країни (країну здобувач обирає самостійно);
- форвардні валютні ринки країн (країни здобувач обирає самостійно);
- ф'ючерсні валютні операції країни (країну здобувач обирає самостійно);
- валютні опціони країни (країну здобувач обирає самостійно);
- арбітражні валютні операції країни (країну здобувач обирає самостійно);
- підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.

Тема 4. Євроринок: формування та особливості функціонування:

- ринок євровалют та його специфічні характеристики;
- міжнародний ринок боргових цінних паперів та його інструменти;
- підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.

Тема 5. Ринок міжнародних інвестицій:

- структура міжнародних інвестицій;
- перешкоди для іноземних інвестицій;
- інституційні інвестори та їх характеристика;
- підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.

Тема 6. Міжнародний кредитний ринок:

- сутність та структура світового кредитного ринку;
- характеристика дефолту країни (країни здобувач обирає самостійно);
- динаміка змін відсоткових ставок центральних банків світу (за країнами, яку здобувач обирає самостійно);
- порівняльна характеристика факторингу і форфейтингу;
- сутність та форми лізингу;
- міжнародний лізинг (за країнами, яку здобувач обирає самостійно);
- підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.

Тема 7. Транснаціональні корпорації в світовій фінансовій системі:

- зарубіжні підрозділи ТНК: форми, джерела та параметри їх фінансування;
- контроль та регулювання міжнародних грошових операцій та управління фінансовою діяльністю ТНК;
- валютні ризики потенційних збитків ТНК;
- підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.

Тема 8. Платіжний баланс та міжнародні розрахунки:

- типи, види та форми міжнародних розрахунків Типи, види та форми міжнародних розрахунків;
- ризики при міжнародних розрахунках і методи їх мінімізації;
- стан рівноваги платіжного балансу;
- сучасна класифікація статей платіжного балансу за методикою МВФ;
- підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.

Тема 9. Міжнародні валютно-фінансові інституції та економічні організації:

- характеристики Лондонського та Паризького клубів ;
- відносини України з Міжнародним валютним фондом;
- відносини України з Міжнародним банком реконструкції та розвитку і Європейським банком реконструкції та розвитку
- підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.

Тема 10. Глобалізації світового фінансового середовища. Світові фінансові кризи:

- світовий борг і світова економіка;

- геополітика світового боргу;
- криза світової заборгованості;
- показники зовнішнього боргу країни (країни здобувач обирає самостійно);
- підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.

Тема 11. Участь та місце України у світовому фінансовому ринку:

- національна валютна система України;
- платіжний баланс України й оцінка його позицій;
- міжнародне кредитування та фінансування України;
- нові інформаційні технології. Інтернет користування;
- підготувати інформаційні повідомлення, презентації та виступи з вказаних питань.

III. Питання, задачі, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь здобувачів вищої освіти, для контрольних робіт, передбачених навчальним планом, після атестаційного моніторингу набутих знань і вмінь з навчальної дисципліни

Контрольна робота не передбачена навчальним планом

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на семінарських заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи студента під час лекційних, семінарських і практичних занять;
- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проектних завдань;
- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу;
- контроль та оцінювання вмінь вирішувати ситуаційні та евристичні задачі;
- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати їх.

При вивченні кожної теми проводиться поточний контроль у формі усного опитування та виступів студентів. Студент може отримати від 1 до 3 балів за кожну тему.

- усні відповіді на семінарських заняттях, розв'язування ситуаційних задач – 1 бал.

- виконання творчих завдань, презентацій (тестів) та виступів – 2 бали.

Підсумковий контроль засвоєння матеріалу здійснюється по їх завершенню на основі проведення поточної контрольної роботи за темами. Завданням контролю

є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час вивчення тем.

Семестровий підсумковий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному даною програмою дисципліни.

До основних *методів навчання*, які використовуються під час вивчення дисципліни «Міжнародні фінанси» відносяться:

Словесні методи навчання: лекційний метод, пояснення, інформаційне повідомлення, розповідь, бесіда, евристичні та ситуаційні завдання, дискусія, робота студентів з навчальною літературою (студент повинен бути готовим продовжити навчально-пізнавальну діяльність за межами аудиторних занять, володіти прийомами самостійного оволодіння знаннями, уміннями і навичками, вміти добувати необхідну інформацію з різноманітних джерел).

Наочні методи навчання ілюстрування (зображення, наочне пояснення); демонстрування (показ); самостійне спостереження, досліді.

Оцінка успішності студента є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих тем.

Якщо здобувач вищої освіти з поважної причини (та у інших випадках, що не суперечать Положенню про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті ім. В.Н. Каразіна) був відсутнім на семінарських заняттях, то в нього є можливість отримати бали (10 балів) за умови виконання індивідуального завдання. Форма виконання – творче завдання на тему: «Тенденції, проблеми та перспективи розвитку міжнародного фінансового ринку країни» (*країну здобувач вищої освіти обирає самостійно*) та/або опрацювання (створення) тестових завдань за темами, які були пропущені з неповажних причин.

Також, у здобувача вищої освіти є можливість отримати додаткові бали з дисципліни через прийняття участі в науковій роботі – написання тез доповідей (5 балів) на конференції різних рівнів, написання статті (10 балів) у наукові фахові видання. Зазначена можливість виконується під керівництвом викладача з даної дисципліни.

IV. Завдання семестрових екзаменів (письмових залікових робіт)

Максимальна кількість балів при поточному контролі – 60 балів.

Максимальна кількість балів за екзамен складає 40 балів.

Відповідно, максимальна кількість набраних балів по вивченню дисципліни складає 100 балів.

Форма контролю – екзамен. Вміст екзаменаційного білета й оцінювання відповідей на екзамені:

Теоретичне питання № 1 – 10 балів

Теоретичне питання № 2 – 10 балів

Тестові питання – 20 балів

Питання до іспиту з дисципліни «Міжнародні фінанси»

1. Характеристика світового фінансового ринку.
2. Світовий фінансовий ринок, його структура і тенденції розвитку.
3. Характеристика світового ринку товарів і послуг.
4. Характеристика Бреттонвудської валютної системи.
5. Характеристика Ямайської валютної системи.
6. Формування європейської валютної системи та її характеристика.
7. Проблеми та перспективи розвитку світової валютної системи в умовах глобальної економічної кризи.
8. Характеристика елементів національної, регіональної та світової валютної системи.
9. Проблеми тіньової економіки сучасного світу.
10. ТНК та їх роль у світовому економічному розвитку.
11. Роль офшорів в світовій економіці та їх характеристика.
12. Характеристика вільних економічних зон в світовому просторі.
13. Характеристика форм міжнародних розрахунків.
14. Характеристика акредитиву у міжнародних розрахунках.
15. Характеристика векселю у міжнародних розрахунках.
16. Паритет валюти та його форми на різних етапах розвитку валютних систем.
17. Диверсифікація валютних резервів: характеристика та сучасний стан в Україні.
18. Характеристика валютного ринку як найбільшого сегменту світового фінансового ринку.
19. Характеристика валютного ринку України та його взаємозв'язок зі світовим валютним ринком.
20. Вплив євро на розвиток країн Центральної та Східної Європи.
21. Характеристика долару/євро як світових резервних валют.
22. Вплив світової фінансової кризи 2007-2008 років на економіку країн та фінансовий ринок країн.
23. Характеристика євrorинку та особливості його функціонування.
24. Характеристика ринку капіталів.
25. Характеристика міжнародного ринку акцій.
26. Характеристика міжнародного ринку облігацій.
27. Золото в структурі офіційних золотовалютних резервів розвинутих країн.
28. Характеристика операцій із золотом на міжнародних фінансових ринках.
29. Характеристика найбільших світових ринків золота.
30. ТНК в системі виводу капіталу та їх значення в інвестуванні.
31. Характеристика валютних ризиків потенційних збитків ТНК.
32. Політика управління валютними ризиками ТНК та її характеристика.

33. Характеристика фондового ринку України та його взаємозв'язок з міжнародним фондовим ринком.
34. Характеристика сучасних тенденцій розвитку ф'ючерсного світового ринку.
35. Характеристика факторингу в галузі міжнародних фінансів.
36. Характеристика фінансових посередників на міжнародному фінансовому ринку.
37. Характеристика форфейтування в галузі міжнародних фінансів.
38. Характеристика валютних операцій «спот» та «своп».
39. Характеристика міжнародних організацій як суб'єктів міжнародних фінансів.
40. Характеристика регіональних валютно-фінансових угруповань.
41. Характеристика Міжнародного валютного фонду як світової міжнародної валютно-фінансової інституції.
42. Характеристика групи Світового банку як світової міжнародної валютно-фінансової інституції.
43. Взаємовідносини України із Всесвітнім банком: характеристика та сучасний стан.
44. Взаємовідносини України із Європейським банком реконструкції та розвитку: характеристика та сучасний стан.
45. Взаємовідносини України із багатосторонньою агенцією з гарантування інвестицій: характеристика та сучасний стан.
46. Взаємовідносини України із Міжнародним валютним фондом: характеристика та сучасний стан.
47. Характеристика динаміки інвестицій України.
48. Сучасний стан зовнішнього боргу України в системі світової заборгованості.
49. Характеристика валютно-кредитних та фінансових організації ЄС.
50. Порівняльна характеристика світових фінансових центрів: Лондон, Нью-Йорк та Токіо.
51. Проблеми та перспективи входження України в міжнародну фінансову систему.
52. Характеристика платіжного балансу: структура, класифікація та методи балансування.
53. Характеристика основних методів регулювання платіжного балансу.
54. Характеристика сучасного стану платіжного балансу України та його вплив на фінансово-економічний стан країни.
55. Характеристика державного регулювання іноземних інвестицій в Україні.
56. Тенденції, проблеми та перспективи розвитку міжнародного фінансового ринку країн *(країни, за якими здобувачі вищої освіти працювали протягом семестру)*.

Приклад екзаменаційного білету

Харківський національний університет імені В.Н Каразіна

Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u>
Спеціальність	242 «Туризм»
Семестр	3
Форма навчання	<u>денна</u>
Навчальна дисципліна	<u>Міжнародні фінанси</u>

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Характеристика Ямайської валютної системи. (10 балів)
2. Тенденції, проблеми та перспективи розвитку міжнародного фінансового ринку Австрії. (10 балів)
3. Тестові питання. (20 балів)

Затверджено на засіданні кафедри туристичного бізнесу та країнознавства
Протокол № 1 від «29» серпня 2022 року

Завідувач кафедри _____
(підпис)

А.Ю. Парфіненко
(прізвище та ініціали)

Екзаменатор _____
(підпис)

В.В. Баранова
(прізвище та ініціали)